

## Tariffpolitisk uttalelse

Ved inngangen til tariffoppgjøret 2008 er det en sak som skiller seg ut i betydning og størrelse; kampen for forsvar av AFP.

Som en følge av innføring av ny folketrygd skal AFP-ordningen tilpasses. Det er et ufravikelig krav at denne tilpassingen ikke innebærer en svekkelse av dagens ordning, hvor hovedprinsippet er at ingen skal tape framtidig pensjon ved å gå av med AFP. Den nye reformen står i sterk kontrast til dagens ordning ved at den bygger på det motsatte prinsippet - at man skal tape ved å gå av tidlig. Dette er fullstendig uakseptabelt. AFP-pensjonen må derfor sikre økte ytelser som kompenserer for konsekvensene av pensjonsreformen i henhold til våre konkrete krav. Om det skal være mulig å finansiere AFP, er det uforenlig med at det innføres en flat utbetaling. Vi advarer regjeringen mot å fremme endringer i pensjonsreformen før tariffoppgjøret er i havn og som gjør det umulig å få gjennomslag for våre krav til AFP. Denne saken skal avgjøres i tariffoppgjøret.

AFP-ordningen er forhandlet av partene i arbeidslivet sammen med myndighetene. Da LO-kongressens flertall valgte å støtte hovedlinjene i ny folketrygd var det med den klare forutsetningen av at AFP-ordningen skulle videreføres. De forslag som hittil har vært fremmet ivaretar på ingen måte kongressens forutsetninger. Framtidige AFP-pensjonister skal ha en ytelse minst på dagens nivå. Alt annet er en krigserklæring mot en samla fagbevegelse.

Vi krever:

- at AFP-tillegget skal utformes slik at de som ikke har arbeidsinntekt etter avgang som AFP-pensjonist skal ha en pensjon på dagens nivå livet ut, og at AFP-tillegget må gi samme livsvarige pensjon som om du hadde fortsatt i jobb fram til ordinær pensjonsalder.
- at AFP-tillegget skal heves når det er nødvendig for å kompensere for eventuelle framtidige levealderjusteringer.
- at de spesielle skattefordeler som AFP-pensjonister har i dag skal videreføres.
- at AFP skal kompensere den framtidige folketrygdens manglende lønnsregulering.
- Deltidsarbeidende og andre med gjennomsnittlig årslønn under 4,3 G i 40 år må sikres minst like gode muligheter til å benytte AFP som i dagens ordninger.

Endringer i ordningen skal forhandles som en del av tariffoppgjøret. AFP-ordningen er en tariffbestemmelse og kan kun endres gjennom forhandlinger mellom partene. Fagbevegelsens samla styrke må settes inn for å vinne fram i denne kampen, og medlemmene må få anledning til å delta i uravstemning om resultatet.

For EL & IT Forbundet betyr dette at oppgjøret i 2008 må gjennomføres samordnet.

Kampen mot sosial dumping fortsetter. I stadig flere bransjer avdekkes grov utnyttelse av utenlandske arbeidere. Disse forholdene er ofte nær knyttet til økonomisk kriminalitet. Tiltak for å slå tilbake denne utviklingen må utformes både gjennom lov og avtaleverk. I den enkelte virksomhet er det viktig at de tillitsvalgte har innflytelse på spørsmål som faste ansettelser i forhold til innleie, omfang av innleie og innsyn i lønnsforhold hos innleide.

Krav som styrker de tillitsvalgtes mulighet til å avdekke og bekjempe slike forhold må også reises i et samordnet oppgjør.

Vi krever:

- at innleie og bortsetting av arbeid skal foregå på tarifferte vilkår.
- at inn- og utleie skal avtales med de tillitsvalgte før det iverksettes.
- at partene sammen henvender seg til myndighetene med krav om at de tillitsvalgte får full innsynsrett, også hos underentreprenører og at denne innsynsretten ikke begrenses av for sterk taushetsplikt. Videre at hovedentreprenør/oppdragsgiver gjøres ansvarlig for at alle underentreprenører betaler skatt og avgifter og følger øvrig lovverk.
- at det innføres strengere regler og autorisasjonsordninger for privat arbeidsformidling og vikarbyråer.

Den store forskjellsutviklingen i Norge er en stor utfordring for fagbevegelsen. Vi kan ikke lengre godta en slik ensidig retning til fordel for kapitalinteressene. Utviklingen de siste årene viser for eksempel at eierinntektene har økt med 170 prosent, mens arbeidstakernes lønninger bare har økt med 70 prosent. Dette skjer samtidig som arbeidstakerne opplever et stadig mer brutalisert arbeidsliv hvor kravene til ytelse er steinharde. Samtidig har argumentene vært moderate oppgjør for å sikre arbeidsplassene. Resultatet har blitt noe helt annet. Angrep på avtaleverkene, oppsplitting, utsalg, outsourcing og mer utrygge arbeidsplasser.

En vesentlig del av lønnsveksten må komme som et generelt tillegg. Sentralt avtalte lønnsstillegg bidrar til å hindre større forskjeller. I en tid da økonomien går så det suser, samtidig som forskjellene mellom inntekt fra arbeid og kapital øker, er det viktig med betydelige sentrale tillegg.

På tross av flere år med spesielle lavtlønnsstillegg og fokus på likelønn, er det fortsatt store lønnsforskjeller mellom kvinner og menn. Det er fortsatt behov for særskilte lavtlønnsstillegg, men det er behov for å finne frem til modeller for slike tillegg som er mer treffsikre enn de som har vært benyttet de siste åra. Særskilte tillegg til alle under et visst lønnsnivå uavhengig av overenskomstgjennomsnitt, kan være en slik modell.

For å styrke rekrutteringen og fagstatusen til våre bransjer er det også viktig å få hevet lønnen til lærlinger. Ved et samordnet oppgjør ligger det godt til rette for å finne slike løsninger.

Sjøl om behovet for en felles kamp for AFP gjør det nødvendig med et samordnet oppgjør, er det et stort behov for forhandlinger og revisjon innenfor den enkelte overenskomst. Oppgjøret bør derfor legges opp slik at det gis mulighet for forbundsvise tilpasninger.